

YAKIN DOĐU ÜNİVERSİTESİ

ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ

DOÇ.DR. ZEHRA ALTINAY

SINIF YONETİMİ

Bu derste,

- Sınıf ortamı ve grup etkileşimi
 - Grup türleri
 - Grup ve lider
 - Liderlik türleri
 - Grup içi etkileşimin hedefleri
 - Sınıf ortamında güven duygusunun oluşturulması
-

-
- Sınıf ortamında kendini gerçekleştirme koşullarının oluşturulması
 - Öğrenci davranışlarını etkileyen psikolojik etmenler
- konuları ele alacağız.
-

Sınıf Ortamı ve Grup Etkileşimi

- Birey, bireyselleşme sürecinde *ben kimim* sorusunun yanıtını, çevresiyle etkileşim sonucunda arar.
 - Bireyin toplumun üyesi olma ve birey olma sürecinde içinde bulunduğu en önemli toplumsal çevre *okuldur*.
-

-
- Okul, biçimlendirici bir etki ile bireyi toplumsallaştırarak birbirine benzeştirmeye, aynı zamanda bireyselleştirerek bireyin kişiliğini kazanmaya fırsat sağlamaktadır.
 - Çağdaş eğitim anlayışı ile bireyin kendini gerçekleştirmesine ve bireyselleştirmesine olanak sağlanmalıdır.
-

-
- Sınıf ortamlarında bireye gereken önemi ve değeri vermeli, grup etkileşimi boyutunda daha etkin eğitim ortamları oluşturmaya çalışılmalıdır.
-

Grup

- Ortak bir amacı gerçekleştirmek için etkileşimde bulunan ve birbirlerine bağlı olan iki ya da fazla sayıda insandan meydana gelir.
 - Bir insan topluluğunu grup yapan, herhangi bir insan topluluğundan ayıran nitelikler: karşılıklı bağımlılık, etkileşim, paylaşılan ortak amaç
-

-
- Bir başka deyişle, kalabalığın grup olabilmesi için ortak amaçlar, normlar ve kendilerini de grup olarak hissetmeleri gerekmektedir.
-

Grupların Özellikleri

□ Kişilik, rol ve statü

Toplumsal yaşam karşılıklı beklentilerden oluşur.

Bireyin bir toplumsal çevre içindeki yerine ve bu yerin derecesine *statü*, belirli statülere sahip bireylerden istenen ve beklenen davranışlara *rol* denir.

□ Normlar

Bir gruptaki üyelerin hareketlerini yönlendiren informal davranış standartlarıdır. Resmi olmayan davranış standartlarıdır ve yazılı değildirler.

□ Bağlılık (Bütünlük)

Grupların özelliklerinden biri de bağlılıktır.

Bağlılık, bağımlılık olmamalıdır.

Bağımlılık içindeki grup üyelerinin, eylem insiyatifi, saygınlığı, gücü ve bilgisi birbirinden farklı ise ilişkiler bozulur.

□ Gruba katılma

Bireyin gruba katılma nedenleri, güvenlik, statü, öz saygı, ait olma duygusu, güç ve amaca ulaşma gereksinimlerinden kaynaklanır.

Grup Türleri

- Biçimsel gruplar
 - Biçimsel olmayan gruplar
-

Biçimsel Gruplar

- ❑ Resmi hedefler ile bağlantılı, belirli görevlerin yerine getirilmesi için oluşturulur.
- ❑ Bu tip gruplarda üyeler arasında statü farklılaşması vardır.
- ❑ Ast-üst ilişkileri ya da iletişim etkinlikleri bu tip gruplarda azalmakta ve buna bağlı olarak yaratıcılık, yenilik eğilimleri, karara katılma etkinlikleri asgari düzeye inmektedir.

Biçimsel olmayan Gruplar

- Örgüt içerisinde üyeler tarafından gönüllü olarak kurulur.
 - Üyeler bu grupları örgütsel hedeflerle bağlantılı veya bağıntı olabilen duygusal-toplumsal ihtiyaçları karşılamak ve ortak çıkarlar elde etmek için kurarlar.
-

-
- Bu gruplarda, statü farklılaşması yoktur.
 - Bu gruplara, arkadaşlık grupları da denilebilir.
 - Arkadaşlık gruplarında karara katılma, yenilikçi ve yaratıcı olma eğilimleri ile iletişim yoğunluğu artmaktadır.
-

Grup ve Lider

- ❑ Bir grubun üyeleri ortak amaçları paylaşırlar.
 - ❑ Lider, grubun üyesidir ve bireylerin paylaştığı amaçları gerçekleştirmeyi kolaylaştırıcı etkileşim yollarının geliştirilmesine yardım eder.
 - ❑ Liderlik özünde bir statü ya da konumun değil, etkileşimin bir ürünüdür.
-

Liderlik Türleri

- ❑ Liderlik davranışı, liderin izleyicilerle veya yönettiği grupla olan ilişkilerindeki tutumu ile ilgilidir.
 - ❑ Liderlik, demokratik, otokratik ya da serbest biçimlerde gelişir.
-

□ Demokratik liderler:

Yönetme yetkisini izleyiciler ile paylaşma eğilimindedirler.

Amaçların, plan ve politikaların belirlenmesinde, iş bölümünün yapılmasında lider grup üyelerinin düşüncelerine önem verme eğilimindedir.

□ Otokratik liderler:

İzleyicileri yönetim dışında tutarlar.

Amaçların, planların, politikaların belirlenmesinde izleyicilerin söz hakkı yoktur.

□ Serbest liderler:

Yönetme yetkisine en az ihtiyaç duyan, izleyicileri kendi hallerine bırakan davranış sergilerler.

Yetkilerine sahip çıkmaktan çok yetkilerini grup üyelerine bırakma eğilimindedirler.

-
- Lider, ne yapılması gerektiğine karar verir ve izleyenlere anlatır.
 - Lider, kendisinin kontrolü dışındaki durum ve etkenlerin belirlediği sınırlar içinde izleyenlerin davranışlarına izin verir.
-

Grup İçi Etkileşimin Hedefleri: Etkililik, Yeterlilik, Doyum

- Grup içi etkileşimde etkililik, bir davranışın kurumsal beklentilerle uyumlu olduğunu göstermektedir.
 - Grup içi etkileşimde yeterlilik, bir davranışın bireysel gereksinimleri doyurucu olduğunu göstermektedir.
 - Hem kurumsal beklentiler hem de bireysel gereksinimler uyumlu olduğunda ise örgütsel doyum sağlanmıştır.
-

-
- Etkili liderlik öğretmenin kurumsal ve bireysel gereksinimleri birlikte karşılayabilme gücüne bağlıdır.
 - Sınıf ortamında öğretmen, kurumsal yapının hedeflerine grubu taşıırken, öğrencilerin bireysel beklentilerine ulaşmalarına yardımcı olmaktır.
-

Sınıf Ortamında Güven Duygusunun Oluşturulması

- Güven duygusunun gelişmesinde etkili olan etkenler, onaylayıcı hava, bilgi ve kararlı disiplindir.
-

□ Onaylayıcı hava:

Sınıf içinde hava, öğretmenin ne yaptığı ile değil, nasıl yaptığı ile oluşur.

Öğrenci, öğretmenin onayını kazandığında kendisini rahat ve güvende hissederek.

□ Bilgi:

Öğrenci, kendi görev ve sorumluluklarını, kuralları, sınıf ortamında yapılan etkinliği gibi birtakım bilgileri bilmek ister.

Bilgi edinmek, öğrencinin güven duygusunu pekiştirecektir.

□ Kararlı disiplin:

Öğrenci hangi durumlarda destekleneceğini, hangi durumlarda cezalandırılacağı konusunda kesin ve nesnel ölçütlerin varlığına ihtiyaç duyar.

Kısaca öğrenci, onaylayıcı bir havanın, kararlı disiplinin ve ihtiyaç duyduğu her türlü bilginin bulunduğu güven ortamını ister.

Sınıf Ortamında Kendini Gerçekleştirme Koşullarının Oluşturulması

- Sınıf ortamında öğrencinin kendini gerçekleştirmesi, kendini özgür hissetmesine bağlıdır.
 - Özgürlük koşulları da, öğrencilerin katılımı ve hak arama yollarının açık olduğunu bilmesi ile ilişkilidir.
-

Öğrenciye Özgürlük Koşulları Hazırlama

- Karara Katma Süreçleri Geliştirme
 - Sorumluluk Verme
 - Hak Arama Yollarını Açık Tutma
-

Öğrenci Davranışlarını Etkileyen Psikolojik Etmenler ve Sorunlar

Sorunlar, çözüm üretmeyi gerektirir.

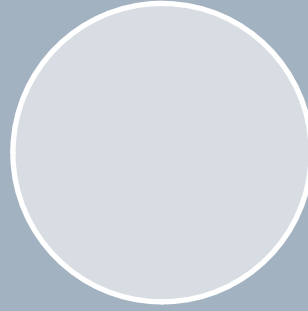
Öğrenci Kavramı

Sorun Kavramı

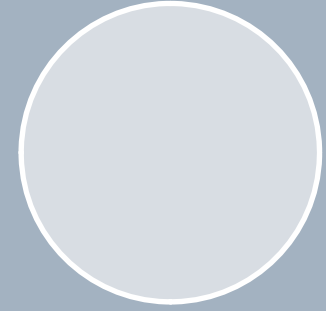
Öğrenci Sorunları

Bilişsel
Davranışlar

Duyuşşsal
Davranışlar

Psikomotor
Davranışlar

Benlik

Kimlik

Ekonomik

Öğretim
Ortamları

Toplumsal

Uyum
Biçimleri

Gelişimsel Sorunlar

- Benliğin gelişimi
- Aile yapıları ve tutumları

Uyum Sorunları

- İletişim
- Etkileşim

Aile İçi Kuşak Çatışması

- Kuşaklar arası farklılık
-

Okulda Başarı

- Başarısızlığa neden olabilecek nesnel koşullar
 - a. Fizyolojik ve psikolojik gelişim kusurları
 - b. Aile yapısının ekonomik ve sosyal sorunları
 - c. Aile içi geçimsizlik, iletişim sorunları
-

-
- d. Ana-baba tutumları
 - e. Kalabalık sınıflarda okumak
 - f. Yönetici, öğretmen ve öğretim elemanlarının yetersizliği
 - g. Programlar arası tutarsızlık
 - h. Çalışma ortamı ve olanakların yokluğu
 - i. Yatay hareketlilikten doğan göçler
-

□ Başarısızlığa neden olabilecek öznel koşullar

a. Özgüven yetersizliği

b. Öğrenmesini öğrenme yeterliliğinde eksik ve yetersiz donanım

c. Konuşma kaygısı

d. Derse tek kaynaktan hazırlanmak

-
- e. Derse önceden hazırlanmamak
 - f. Derste devamsızlık
 - g. Planlı ve disiplinli çalışmamak
 - h. Ders çalışma yöntemlerini bilmemek
-

Bu derste,

- Sınıf ortamı ve grup etkileşimi
 - Grup türleri
 - Grup ve lider
 - Liderlik türleri
 - Grup içi etkileşimin hedefleri
 - Sınıf ortamında güven duygusunun oluşturulması
-

-
- Sınıf ortamında kendini gerçekleştirme koşullarının oluşturulması
 - Öğrenci davranışlarını etkileyen psikolojik etmenler
konuları ele aldık.
-